

Till Umeå kommunfullmäktige, 2025-02-06

Interpellation till tekniska nämndens ordförande Christina Bernhardsson (S)

Vill Umeå kommun riskera att bygga obrukbara LSS-boenden?

I Socialstyrelsens allmänna råd (§3 SOSFS 2002:9) anges att gruppboendestäder enligt 9 § 9 LSS inte ska samlokaliseras, det vill säga inte byggas tillsammans med eller i nära anslutning till andra gruppboendestäder eller daglig verksamhet, för att undvika en institutionell prägel. I december 2023 valde styrande partier i individ- och familjenämnden att frångå denna princip genom att fatta det principiella beslutet att Umeå kommun framgent ska beställa och verkställa beslut om gruppboendestäder i två våningsplan där så bedöms möjligt.

Vänsterpartiet tillsammans med övriga oppositionspartier var kritiskt inställda till detta beslut. Månaden efter ställde därför Vänsterpartiet i en interpellation riktad till individ- och familjenämndens ordförande. I interpellationen ställdes frågor om hur Socialdemokraterna såg på risken för en förskjutning mot storskalighet och problemet med att gå mot Socialstyrelsens tydliga rekommendationer. Det svar som gavs kretsade till stor del kring det nödvändiga i att genomföra denna förändring av kompetensförsörjningsskäl. Ordförande konstaterade att dessa rekommendationer inte kunde likställas med lagkrav och därför inte behövde beaktas.

Regeringen har nu gett Myndigheten för vård- och omsorgsanalys uppdraget¹ att undersöka i vilken omfattning som gruppboendestäder enligt LSS samlokaliseras. Bakgrunden till detta är den ökade omfattningen av just samlokaliseringsslösningar och hur dessa riskerar att motverka syftet med LSS, konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning i Sverige samt FN:s skärpta krav på avinstitutionalisering av funktionshinderpolitiken i landet. Resultatet av denna granskning kommer att redovisas senast den 5 juni 2026.

Uppdraget kan tolkas som ett tecken på att även regeringspartierna ser potentiellt ökade risker med den eskalerade samlokaliseringen som följt kommunernas bristande följsamhet till Socialstyrelsens allmänna råd. Det är ett rimligt antagande att striktare regelverk kring samlokalisering kan komma att föreslås som ett resultat av granskningen. I det läget riskerar Umeå kommun att stå med planerade eller färdigställda LSS-boenden som inte längre kan nyttjas till det ändamålet.

Av denna anledning vill Vänsterpartiet återigen lyfta ämnet till debatt, och ställer följande fråga till tekniska nämndens ordförande Christina Bernhardsson (S):

Fråga/Frågor:

Med tanke på den omfattande granskning som nu genomförs, bör inte Umeå kommun avvakta verkställande av beslutet om samlokalisering av LSS-boendestäder tills dess att granskningens resultat och förslag på åtgärder redovisats?

Liv Zetterberg
Vänsterpartiet

---

¹ <https://www.vardanalys.se/pagaende-projekt/undersoka-om-vissa-regler-i-lss-foljs-gallande-gruppboendestader/>